

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МИНЗЭЛӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЮГАРЫ ТӘКЕРМӘН АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ КАРАРЫ

02.08.2018 ел

№ 2

Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының «Югары Тәкермән авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы нигезләмәне раслау турында

Россия Федерациясе Конституциясе, “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принөиплары турында” 06.10.2003 елдагы 131-ФЗ номерлы федераль закон, 2004 елның 29 декабрдәге 190-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, башка федераль законнар, Югары Тәкермән авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы Югары Тәкермән авыл жирлеге Советы Карар Чыгарды:

1. Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының «Югары Тәкермән авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибе турында Нигезләмәне (1 нче кушымта) расларга.

2. Әлеге карар рәсми басылып чыгарга тиеш.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам.

Совет рәисе

А. А. Шәрипова

**"ЮГАРЫ ТӘКЕРМӘН АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ" МУНИЦИПАЛЬ
БЕРӘМЛЕГЕНДӘ ЖӘМӘГАТЬ ТЫҢЛАУЛАРЫН (ЖӘМӘГАТЬ ФИКЕР
АЛЫШУЛАРЫН) ОЕШТЫРУ ҺӘМ ҮТКӘРҮ
ТӘРТИБЕ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ**

Югары Тәкермән авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә Жәмәгать тыңлауларын (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм үткәрү тәртибе турындагы әлеге нигезләмә (алга таба - Положение) Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Югары Тәкермән авыл жирлеге муниципаль берәмлеге уставы нигезендә эшләнгән.

1 нче бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 нче статья. Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

ачык тыңлаулар - Югары Тәкермән авыл жирлеге муниципаль берәмлеге халкының жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча халык арасында фикер алышу юлы белән жирле үзидарә органнары тарафыннан карарлар кабул итү процессында катнашуга хокукларын гамәлгә ашыру рәвешә, шулай ук федераль законнарда, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән мәсьәләләрне карау өчен;

инициатив төркем - ачык тыңлауда катнашу хокукына ия Россия Федерациясе гражданы яисә гражданнары төркеме;

жәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре, ул карала торган мәсьәлә турында гавами тыңлауларда фикер алышуда катнашу хокукына ия. Жәмәгатьчелек вәкилләренә жирле үзидарә органнарын яисә дәүләт хакимияте органнарын тәкъдим итүче яисә алар эшчәнлегендә түләүле шартнамә нигезендә катнашучы ачык тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча кабул итүче затлар хезмәт бурычлары аркасында кермиләр;

ачык тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, гавами тыңлаулар экспертлары, гавами тыңлаулар үткәрү буенча оештыру комитеты әгъзалары;

чыгышларга хокукы булган гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, әлеге Нигезләмәнең 6 статьясында билгеләнгән вакытта оештыру комитетына гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгышка үз гаризаларын биргән жәмәгатьчелек вәкилләре;

Оештыру комитеты - гавами тыңлаулар әзерләү һәм уздыру буенча оештыру эшләрен гамәлгә ашыручы коллегиаль орган, ул муниципаль берәмлек жирле үзидарә органнарының вазыйфай затларыннан Югары Тәкермән авыл жирлеге, Югары Тәкермән авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Советы депутатларыннан, жәмәгатьчелек һәм гражданнарның инициатив төркемнәре вәкилләренән паритетлы башлангычларда төзелгән;

ижтимагый контроль максатларында файдаланыла торган ижтимагый әһәмиятле мәсьәләләр, шулай ук жирле үзидарә органнарының вәкаләтле затлары

һәм оешмалар, мәнфәгатьләре тиешле карарга кагыла торган гражданныр һәм ижтимагый берләшмәләр вәкилләре турында мәжбүри фикер алышуда катнашуы булган карарлары проектлары буенча ижтимагый контроль максатларында файдаланыла торган ижтимагый фикер алышулар.

ачык тыңлаулар эксперты - ачык тыңлаулар мәсьәләләре буенча махсус белемнәре булган һәм бу статуста вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән зат. Эксперт язмача рәвештә гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча рекомендацияләр һәм тәкъдимнәр тәкъдим итә һәм аларны аргументацияләү өчен фикер алышуларда катнаша.

2 нче статья. Ачык тыңлаулар уздыруның максатлары

Халык алдында тыңлаулар түбәндәге максатларда үткәрелә:

Югары Тәкермән авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу;

халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

ачык тыңлаулар нәтижәләрен әзерләү, үткәрү һәм билгеләү экспертларның ачыклык, хәбәрдарлык, ихтыярий булуы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 нче статья. Халык тыңлауларына чыгарыла торган сораулар

1. Халык тыңлаулары жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үткәрелә. Ачык тыңлаулар нәтижәсе жирле үзидарә органнары өчен рекомендация характерында.

2. Халык тыңлауларына мәжбүри рәвештә түбәндәгеләр чыгарыла:

1) Югары Тәкермән авыл жирлеге Уставы (алга таба - Устав) проекты, шулай ук Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Югары Тәкермән авыл жирлеге Советы карары проекты, Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе субъекты конституциясе (уставы) яисә законнарын төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр кертелү очракларыннан тыш;

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәләше турында хисап;

3) Югары Тәкермән авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә социаль-иқтисадый үсеш стратегиясе проекты;

4) «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә Югары Тәкермән авыл жирлеге муниципаль берәмлеген үзгәртеп кору өчен тавыш бирү юлы белән яисә гражданныр жыеннарында белдерелгән Югары Тәкермән авыл жирлеге халкының ризалыгын алу таләп ителә торган очраклардан тыш;

5) генераль план проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, территорияне планлаштыру проекты, территорияне

ызанлау проекты, территорияларне төзеклэндерү кагыйдэләре проекты, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тотаткан проект, жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкциялүгә рөхсәт бирү турында, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән бер төрен үзгәртү мәсьәләләре, жирдән файдалану һәм төзелеш алып баруның расланган кагыйдэләре булмаганда мондый файдалануның башка төренә үзгәрешләр кертү;

б) ачык сервитутлар билгеләү мәсьәләләре;

7) жылылык белән тәмин итү схемасы проекты;

8) федераль законнарда билгеләнгән башка мәсьәләләр.

3. Әгәр һәр мәсьәлә буенча һәрьяклап һәм тулы фикер алышуга комачауламаса, берничә мәсьәлә буенча берьюлы ачык тыңлаулар уздыру рөхсәт ителә.

4. Ачык тыңлауларны оештыру һәм үткөрү, әгәр Россия Федерациясе законнары белән башкасы билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

4 нче статья. Ачык тыңлаулар инициаторлары

Халык тарафыннан тыңлаулар Югары Тәкермән авыл жирлеге (алга таба - Совет), Югары Тәкермән авыл жирлеге (алга таба - Башлык) муниципаль берәмлеге башлыгы Регламент нигезендә үткәрелә.

Халык алдында тыңлаулар үткөрү буенча халыкның инициативасы кимендә 18 яшькә житкән кеше төркеменнән чыгып карарга мөмкин.

2 нче бүлек. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР БИЛГЕЛӘУ

5 нче статья. Ачык тыңлаулар билгеләү

1. Халык яисә Совет инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар Совет карары белән билгеләнә.

Башлык инициативасы белән үткәрелә торган ачык тыңлаулар Югары Тәкермән авыл жирлеге башлыгы тарафыннан билгеләнә.

Халык тыңлаулары Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча үткәрелә.

2. Халыкның ачык тыңлаулар уздыру турындагы инициативасын күрсәтү һәм халыкны инициативаны хуплап имзалар жыю өчен кимендә ___ кеше санында инициатив төркем төзелә.

2.1. Инициатив төркем советка тәкъдим итә:

- ачык тыңлаулар мәсьәләләрен күрсәтеп, гавами тыңлаулар билгеләү турында гариза һәм аларны үткөрү кирәклеген дәлилләү, гражданның инициатив төркеменә вәкаләтле вәкиле тарафыннан 1 нче кушымта нигезендә

имзаланган гариза;

- муниципаль хокукый акт проекты (ачык тыңлауларда карау өчен ул кертелгән очракта);

- муниципаль хокукый актны кабул итү кирәклеген нигезләүне үз эченә алган аңлатма, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп (ачык тыңлауларда карауга кертелгән очракта);

- финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукый актның гавами тыңлауларында карауга кертелгән очракта);

- гражданнарның инициатив төркеме исемлеген 2 нче кушымта нигезендә;

- гражданнарның инициатив төркемен төзү турында карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе;

- инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, анда инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документларның исемлеге, шулай ук муниципаль хокукый акт проекты докладчигы күрсәтелгән (муниципаль хокукый акт проекты гавами тыңлауларда карау өчен керткән очракта).

Гариза һәм беркетмәгә инициатив төркемнең рәислек итүче (инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле) һәм сәркәтибе имза салырга тиеш.

2.2. Әгәр Советка әлеге статьяның 2.1 пунктчасында билгеләнгән барлык документлар бер үк вакытта тапшырылса, гариза бирелгән дип санала.

2.3. Советка гариза һәм аңа кушып бирелә торган документлар кәргән көннән алып 30 көн эчендә ачык тыңлаулар уздыру инициативасын хуплаган халыкның имзалары жыелырга һәм тапшырылырга тиеш - әлеге Нигезләмәнең 3 нче кушымтасы формасы нигезендә, кимендә - _____ санында - 18 яшькә житкән халык имзалары.

Имзалар ачык тыңлаулар уздыру турындагы инициативаны күрсәтү турындагы гариза биргән көннең иртәгесеннән жыелырга мөмкин. Имза кәгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән белешмәләр кертү рөхсәт ителми. Гражданнар турында тиешле белешмәләрдә һәм аларны имза кәгазенә кертү даталарында һәм таныклау язмаларында идарәләр гражданнар һәм имзалар жыючылар тарафыннан тиешенчә килештерелергә тиеш.

2.4. Совет эш төркемен төзи һәм имзалар кәгазьләрен тапшырган көннән алып 10 - көн эчендә тапшырылган белешмәләргә тикшерә.

Имзалар кәгазьләрендәге имзаларны һәм белешмәләргә тикшерү нәтижеләре буенча имза гамәлгә яраксыз дип танылырга мөмкин. Әлеге Нигезләмә нигезендә аның гамәлгә яраксызлыгы билгеләнмәгән булса, имза нәтижеләре була.

Имзалар жыю тәртибен бозып һәм (яисә) имзалар кәгазен рәсмиләштерү буенча жыелган имзалар гамәлгә яраксыз имзалар, ягъни имзалар белән түбәндәгеләр таныла:

1) имзалар жыю чорыннан тыш жыелган имзалар;

2) Югары Тәкермән авыл жирлегендә 18 яшькә житмәгән халык имзалары;

3) имзалар кәгазенә үз имзасын үз кулы белән кую датасы күрсәтелмәгән гражданнар имзалары;

4) имзалар кәгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән кертелгән белешмәләр;

5) гражданнар турында аларга туры килә торган белешмәләрдә һәм имза кәгазенә кертү даталарында төзәтүләр булган имзалар, әгәр бу төзәтүләр имзалар жыючылар тарафыннан махсус килештерелмәгән булса;

6) рәвешә әлегә Нигезләмәгә 3 нче кушымта таләпләренә туры килми торган имза кәгазендәге барлык имзалар.

Тикшерү нәтижәләре имзалар кәгазьләрен тикшерү беркетмәсә белән рәсмиләштерелә (4 нче кушымта).

2.5. Советның чираттагы утырышында, имзалар кәгазьләре кергән көннән соң 15 көн эчендә ачык тыңлаулар билгеләү турында яисә ачык тыңлаулар билгеләү турында гаризаны түбәндәге очрақларда кире кагу хакында карар кабул ителә:

1) ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр, әлегә нигезләмәнең 3 статьясында каралган очрақлардан тыш, жирле үзидарә органнары компетенциясенә керми;

2) тәкъдим ителгән дәрәс имзалар саны халык алдында тыңлаулар уздыру турында халык инициативасын күрсәтү өчен житәрлек түгел;

3) инициативаны күрсәтү тәртибе үтәлмәгән;

4) муниципаль норматив хокукый акт проекты карауга тәкъдим ителә торган проект Россия Федерациясә Конституциясә, федераль конституциячел законнар, федераль законнар, башка норматив хокукый актлар нигезләмәләренә туры килми;

5) шундый ук сорауга чыгарылган гавами тыңлаулар үткәрелү датасыннан кыскарак узган (мәсәлән: ел).

2.6. Ачык тыңлауларны билгеләү турындагы гаризаны кире кагу, баш тартуны китереп чыгарган хокук бозуларны бетерү шарты белән, гавами тыңлауларны билгеләү өчен инициатив төркем тарафыннан документларны кабат кертүгә киртә булмый.

2.7. Ачык тыңлауларны билгеләү турындагы мәсьәлә Совет регламенты нигезендә карала.

2.8. Ачык тыңлаулар билгеләү турында гариза кире кагылган очрақта, Совет эш көннәрендә исәпләнә торган 5 көн эчендә гражданнарның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиленә язмача мотивлаштырылган хәбәрнамә жибәрә.

3. Ачык тыңлаулар билгеләгән Совет, Башлык тиешле муниципаль актларны кабул итә, аларда сорау, сроклар, вакыт һәм аларны уздыру урыны, оештыру комитеты составы, муниципаль хокукый акт проекты буенча фикер алышуда һәм гражданнарның гавами тыңлауларга чыгарылуын исәпкә алу тәртибе турында мәгълүмат бар.

Ачык тыңлаулар уздыру датасы - муниципаль хокукый акт кабул ителгән көннән алып 30 көн эчендә билгеләнә, әгәр федераль законнарда, Устав һәм әлегә Нигезләмәдә башкасы билгеләнмәгән булса, ачык тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый акт кабул ителгән көннән алып 30 көн эчендә билгеләнә.

6 нчы статья. Ачык тыңлаулар турында хәбәр итү.

1. Югары Тәкермән авыл жирлегә халкына гавами тыңлаулар билгеләү турында мәгълүмат житкерү массакүләм мәгълүмат чараларында, рәсми сайтта һәм (яисә) башка мәгълүмат системаларында мәгълүмат стендында гавами тыңлаулар

уздырган көнгә кадәр (әгәр башкача каралмаган булса, федераль законнарда, Уставта, әлеге Нигезләмәдә) исәпләнә торган 10 көнлек срокта (гавами тыңлаулар гавами тыңлауларга кертелгән очракта) муниципаль хокукый актының кушып бирелгән проекты белән гавами тыңлаулар билгеләү турындагы актын бастырып чыгару юлы белән гамәлгә ашырыла.

1.1 Ачык тыңлаулар нәтижәләре массакүләм мәгълүмат чараларында, Югары Тәкермән авыл жирлегенең рәсми сайтында һәм (яисә) башка мәгълүмат системаларында һәм мәгълүмат стендларында басылып чыга.

Мәгълүмат стендлары, кулланучыларны мәгълүмат белән тәэмин итү мөмкинлеген исәпкә алып, яхшы каралган урыннарда жиһазландырыла.

Мәгълүмати стендларны урнаштыру эргономика таләпләре нигезендә башкарылырга тиеш, алар кулланучының озак вакыт уңайсыз позада булуы зарурлыгын юкка чыгара.

Мәгълүмат стендларының төсләрен бизәү эстетик таләпләргә туры килергә тиеш. Мәгълүмат стендлары А4 форматындагы кесәләр белән жиһазландырылырга мөмкин, аларда мәгълүмати кәгазьләр урнаштырыла.

2. ачык тыңлауларда яисә жәмәгать фикер алышуларында каралырга тиешле проект экспозициясен уздыру мәйданчыгы, шулай ук проект экспозициясенә керүчеләргә консультация бирү вакыты, килештерү буенча ачык тыңлаулар яисә ижтимагый фикер алышулар уздыру турында хәбәр итүгә кертелә.

Экспозиция эшләү чорында килүчеләр өчен консультацияләр оештырыла, проект турында басма мәгълүмат материаллары таратыла. Экспозициягә килүчеләр үз тәкъдимнәрен, фикер алыша торган проектка карата искәртмәләрен, язма рәвештә экспозициягә килүчеләрне исәпкә алу һәм тәкъдимнәр, искәртмәләр язу өчен тиешле китапка (журналга) кертәргә хокуклы.

Проект экспозициясендә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- проект;
- проектка аңлатма язуы;
- Россия Федерациясе законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезендә алынган документацияне килештерү күчәртмәләре;
- массакүләм мәгълүмат чараларының ял күрсәткечләрен күрсәтеп, ачык тыңлаулар яисә проект буенча ижтимагый фикер алышулар уздыру турында мәгълүмати хәбәр бастыруның күчәртмәсе;
- проектны эзерләүне (эшләүне) оештыручы тарафыннан шундый материаллар бирелгән очракта, фикер алыша торган проект буенча гражданның мәгълүмат бирү максатларында башка мәгълүмати һәм демонстрация материаллары.

3 нче бүлек. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ ЭЗЕРЛӘУ ҺӘМ ҮТКӘРҮ

7 нче статья. Ачык тыңлауларны эзерләү һәм уздыру

1. Халык тыңлаулары муниципаль берәмлектә яшәүчеләр өчен уңайлы вакытта үткәрелә (эш көне булмаган көннәрдә - 11.00 сәгатьтән 18.00 сәгатькә

кадәр яисә эш көннәрендә - 17.00 сәгатътән алып 22.00 сәгатъкә кадәр халык алдында тыңлаулар уздырырга тәкъдим ителә).

2. Ачык тыңлаулар билгеләү турында карар кабул иткән жирле үзидарә органы тарафыннан Югары Тәкермән авыл жирлеге муниципаль берәмлеге вәкиллеке органы депутатлары, Югары Тәкермән авыл жирлеге башкарма комитеты хезмәткәрләре, иҗтимагый оешмалар вәкилләре, гражданның инициатив төркеме (гавами тыңлаулар үткәрү инициаторы итеп гражданның инициатив төркеме чыгыш ясага) кимендә 5 кеше исәбеннән оештыру комитеты төзелә. Оештыру комитеты төзелгәннән соң 3 көннән дә соңга калмыйча уздырыла торган беренче утырышта рәис, рәис урынбасары һәм сәркатип үз составыннан сайлай. Оештыру комитеты утырышта әгъзаларының яртысыннан күбрәге булганда карарлар кабул итәргә хокуклы.

Оештыру комитеты тыңлауларда катнашырга теләүче тыңлаулар уздырыла торган бинага тоткарлыксыз керүне тәмин итәргә тиеш.

Ачык тыңлаулар узган көнне оештыру комитеты ачык тыңлауларда катнашучыларны теркәүне оештыра.

3. Халык тыңлауларында рәислек итүче булып оештыру комитеты рәисе тора.

Утырыш ачык тыңлаулар ача, ачык тыңлаулар мәсьәләләрен (сорауларны) игълан итә, тыңлаулар үткәрүнең чиратлашуын тәкъдим итә, үзен, сәркатип һәм экспертларны күрсәтә, тыңлаулар үткәрү инициаторларын күрсәтә.

Оештыру комитеты секретаре ачык тыңлаулар протоколын алып бара.

4. Вәкаләтле вәкил фикер алышу үткәрелә торган мәсьәләне игълан итә һәм гавами тыңлаулар уздыру инициаторлары тарафыннан вәкаләтле затка, экспертларга, шулай ук чыгыш ясарга хокукы булган ачык тыңлауларда катнашучыларга сүз бирә. Чыгышларның чираты оештыру комитеты тарафыннан теркәлгән гаризалар бирүнең чираты белән билгеләнә.

5. Тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән экспертлар да, үз тәкъдимнәрен төшерергә һәм (яисә) ачык тыңлауларда башка катнашучылар күрсәткән тәкъдимнәргә кушылырга хокуклы.

Фикер алышу йомгаклары буенча, ачык тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәренә һәм тәкъдимнәренә бердәм исемлеге төзелә, моңа гавами тыңлауларда катнашучылар төшергән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр керми.

6. Йомгаклау документын төзегәннән соң, рәис жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итүнең йомгаклау вариантын тавыш бирүгә тәкъдим итә. Ачык тыңлауларда карарлар кабул ителә тыңлауларда теркәлгән катнашучылар саныннан гади күпчелек тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тыңлауларда катнашкан һәр кеше бер тавышка ия, ул жирле әһәмияттәге мәсьәләне тәкъдим иткән өчен бирә, аңа каршы яки тавыш бирүдән тыелып кала. Тавыш бирү нәтижеләре беркетмәгә кертелә. Беркетмәгә рәислек итүче һәм гавами тыңлаулар сәркатибе кул куя.

7. ачык тыңлаулар беркетмәсе нигезендә, гавами тыңлаулар уздырган көннән алып эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көн эчендә ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә (6 нчы кушымта) төзелә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) халык тыңлауларына чыгарыла торган сорау (сораулар);
- 2) ачык тыңлаулар уздыру инициаторы;
- 3) ачык тыңлауларны билгеләү турында хокукый акт датасы, номеры һәм исеме, шулай ук аны бастырып чыгару датасы (халыкка житкерү);
- 4) ачык тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны;
- 5) ачык тыңлаулар уздырган оештыру комитеты;
- 6) ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгышка хокук алган затлар турында мәгълүмат;
- 7) ачык тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәрнең һәм тәкъдимнәрнең бердәм исемлеге, моңа ачык тыңлауларда катнашучылар төшергән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр керми;
- 8) жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты;
- 9) ачык тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре.

8. Ачык тыңлауларның нәтижәләре турындагы бәяләмәгә оештыру комитеты рәисе һәм секретаре имза сала һәм ачык тыңлаулар уздырылган көннән башлап эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көн эчендә бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

9. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турындагы бәяләмә жирле үзидарәнең халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча карар кабул итү өчен җаваплы органы тарафыннан һичшиксез каралырга тиеш. Карау йомгаклары мәҗбүри тәртиптә гавами тыңлаулар инициаторларына, жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә караган көннән алып эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көн эчендә бастырып чыгару (халыкка житкерү) юлы белән, муниципаль берәмлек халкына ачык тыңлаулар инициаторларына житкерелә.

10. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турындагы бәяләмә, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, рекомендация характерында була.

**4 нче бүлек. МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕК УСТАВЫ ПРОЕКТЫ БУЕНЧА
АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ ОЕШТЫРУ ҺӘМ УЗДЫРУ ҮЗЕНЧӨЛЕКЛӨРЕ,
УСТАВКА, ЖИРЛЕ БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫНА ҺӘМ АНЫҢ ҮТӨЛЭШЕ ТУРЫНДА
ХИСАПКА ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТУРЫНДАГЫ СОВЕТ КАРАРЫ
ПРОЕКТЫ, МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕ ҮЗГӘРТЕП КОРУ ТУРЫНДАГЫ
МӘСЬӘЛӘ, МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКЛӘРНЕҢ ГЕНЕРАЛЬ ПЛАННАРЫ
ПРОЕКТЛАРЫ БУЕНЧА**

8 нче статья. Югары Тәкермән авыл жирлеге Уставы һәм Уставка үзгәрешләр кертү турында Совет карары проекты ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Уставта каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Советның Уставы проекты һәм аны кабул итү турындагы мәсьәлә Совет тарафыннан каралган көнгә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча рәсми басылып чыгарга (халыкка житкерергә) тиеш. Бер үк вакытта күрсәтелгән проект буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе, гражданнарның аны тикшерүдә катнашу тәртибе, шулай ук проект буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында Совет карары бастырыла.

Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе нигезләмәләрен әлеге норматив хокукый актлар нигезендә үтәү рәвешендә үзгәрешләр кертелгәндә гражданнарның фикер алышуда катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) таләп ителми.

3. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты буенча гавами тыңлаулар Уставта билгеләнгән срокларда, ләкин күрсәтелгән проектлар басылып чыкканнан соң 10 көннән дә алданрак булмаган вакытта уздырыла.

4. Муниципаль берәмлек Уставы проекты буенча ачык тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган тарафыннан оештыру комитеты муниципаль берәмлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт Советы карары проекты буенча тапшырыла.

9 нчы статья. Жирле бюджет проектының ачык тыңлауларында һәм аның үтәлеше турындагы хисапны карау үзенчәлекләре

1. Жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турындагы еллык хисап халык тыңлауларында, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, башка федераль законнарда, Уставта, «Югары Тәкермән авыл жирлегә _ муниципаль берәмлектә бюджет процессы турында» нигезләмәдә каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, ачык тыңлауларда карала.

2. Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджетның үтәлеше турындагы хисап буенча ачык тыңлаулар уздыруны гамәлгә ашыручы орган булып оештыру комитеты тора.

Жирле бюджет проекты буенча ачык тыңлаулар билгеләү турында карар кабул итүче орган булып муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы тора.

3. Жирле бюджет проекты буенча ачык тыңлаулар билгеләү турындагы карарлар, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап аларны кабул иткәннән соң 10 көн эчендә басылып чыгарга тиеш.

4. Жирле бюджет проекты буенча ачык тыңлаулар, жирле бюджетның үтәлеше турындагы хисап жирле бюджет проекты басылып чыкканнан соң 15 календарь көннән дә алданрак үткәрелми (жирле бюджетның үтәлеше турындагы хисап).

10 нчы статья. Муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсеш стратегиясе проектын ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсеш стратегиясе проектларына кагылышлы мәсьәләләр «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда, «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июнәндәгә 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, ачык тыңлауларга чыгарыла.

11 нче статья. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләне ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләсе буенча ачык тыңлаулар күрсәтелгән Федераль законның 13 статьясындагы 5 өлешендә каралган очрақларда «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очрақларда уздырыла.

3. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган - оештыру комитеты.

12 нче статья. Муниципаль берәмлекләрне территорияль планлаштыру документлары проектлары буенча жәмәгать фикер алышуларын, ачык тыңлауларны карау үзенчәлекләре

Генераль планнар проектларына, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектларына, территорияне планлаштыру проектларына, территорияләрне ызанлау кагыйдәләренә, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләренә кагылышлы проектларга, күрсәтелгән документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектларга, жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның рөхсәт бирү турындагы карарларның проектларына, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карарларның проектларына, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү мәсьәләләренә, жирдән файдалану һәм төзелеш корылмалары төзүнең расланган кагыйдәләре булмаган очрақта, шулай ук Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән нигезләмәләрне исәпкә алып, ижтимагый фикер алышуларга чыгарылырга мөмкин.

Жирлекләрнең генераль планнары проектлары, шәһәр округларының генераль планнары буенча ижтимагый фикер алышулар, гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 28 маддәсендә китерелгән.

Жирлекләрнең генераль планнары, шәһәр округларының генераль

планнары проектлары һәм жирлекләрнең генераль планнарына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, шәһәр округларының генераль планнары (алга таба - ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлаулар) буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар муниципаль берәмлекнең һәр торак пунктында уздырыла.

Ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлауларда катнашучыларны жәмәгать фикер алышуларында яисә ачык тыңлауларда катнашу өчен тигез мөмкинлекләр белән тәмин итү максатларында жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәргәндә торак пункт территориясе өлешләргә бүленергә мөмкин.

Ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллеке органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм кимендә бер ай һәм өч айдан артыграк була алмый.

Жирле администрация башлыгы, ижтимагый фикер алышулар нәтижәләре яки ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәне исәпкә алып, карар кабул итә:

- 1) генераль план проекты белән килешү турында һәм аны муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органына жибәру турында;
- 2) генераль план проектын кире кагу һәм аны эшләп бетерергә жибәру турында.

13 нче статья. Халык алдындагы сервитутлар билгеләү буенча ачык тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре

1. Ачык сервитутлар билгеләү буенча ачык тыңлауларда катнашу хокукына һәр граждани ия, даими яисә башлыча муниципаль берәмлектә яшәүче Югары Тәкермән авыл жирлегенә, аның территориясендә 18 яшькә житкән ачык сервитут урнаштыру күздә тотыла.

Гражданның гавами тыңлауларда катнашуы ирекле нигездә гамәлгә ашырыла.

Ачык тыңлауларда Югары Тәкермән авыл жирлегенә муниципаль берәмлегенә территориясендә урнашкан ижтимагый берләшмәләр, коммерциячел булмаган һәм коммерциячел булмаган оешмалар катнаша ала.

2. Халык тыңлаулары вәкаләтле орган яисә физик һәм юридик затлар инициативасы буенча 13 статьяның 1 пунктында күрсәтелгән үткәрелә.

ачык тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган - оештыру комитеты.

3. Вәкаләтле орган ачык тыңлаулар уздыру турында карар кабул ителгән көннән алып 7 эш көне эчендә Югары Тәкермән авыл жирлегенә муниципаль берәмлегенә муниципаль актларын бастырып чыгару өчен билгеләнгән рәсми массакуләм мәгълүмат чараларында аларны үткәру турында игълан итә.

Ижтимагый тыңлаулар ачылыр алдыннан, аларда катнашучыларны мәжбүри теркәү уздырыла, аларга түбәндәгеләр керә:

юридик зат - юридик затны дәүләт теркәве белешмәләренә тулы исем;

шәхси эшқуар - гражданның шәхси эшқуар буларак дәүләт теркәве

күрсәткечләренә фамилияләре, исеме, атасының исеме һәм белешмәләре;

физик зат - фамилия, исем, атасының исеме, туган елы, яшәү урыны адресы.

4. Ачык тыңлаулар нәтижәсе беркетмә белән рәсмиләштерелә, анда аларны уздыру датасы һәм урыны, катнашучылар саны, рәиснең фамилиясе, исеме, атасының исеме, ачык тыңлаулар секретаре, чыгышларның эчтәлегә, тавыш бирү нәтижәләре һәм кабул ителгән карарлар күрсәтелә.

Беркетмә ике нөсхәдә төзелә һәм ачык тыңлаулар рәисе һәм секретаре тарафыннан имзалана. Беркетмәгә гавами тыңлауларда катнашучылар исемлегә өстәлә.

5. ачык тыңлаулар нәтижәләре гавами сервитутны алда билгеләү турында вәкаләтле орган тарафыннан карала һәм аларга ачык сервитут билгеләү өчен кирәкле документларга кушып бирелә.

Ачык сервитутлар билгеләү буенча ачык тыңлаулар беркетмәләрен саклау вакыты - өч ел. вәкаләтле орган житәкчесе гавами тыңлаулар беркетмәләрен саклау өчен җаваплы.

14 нче статья. Жылылык белән тәмин итү схемасы проекты гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Жылылык белән тәмин итү схемасы проекты буенча ачык тыңлаулар «Жылылык белән тәмин итү схемаларына таләпләр, аларны эшләү һәм раслау тәртибе турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2012 елның 22 февралендәге 154 номерлы карарында каралган үзенчәлекләргә исәпкә алып үткәрелә.

1 нче кушымта
муниципаль берәмлектә ачык тыңлауларны оештыру
һәм уздыру тәртибе турындагы нигезләмәгә

Муниципаль берәмлек Советы

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ БИЛГЕЛӘУ ТУРЫНДА ГАРИЗА

Кешенең _____ санында инициатив төркем, исемлек кушымтада бирелә,
муниципаль берәмлек халкы инициативасы буенча халык алдында тыңлаулар билгеләргә
тәкъдим итә:

Ачык тыңлаулар уздыру кирәклеген нигезләү:

Кушымта (фактта тәкъдим ителгән документлар күрсәтелә):

- 1) муниципаль хокукый акт проекты (кертелгән очракта);
- 2) аңлатма язуы;
- 3) финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукый акт кертелгән очракта);
- 4) гражданның инициатив төркеме исемлеге;
- 5) оештыру турында карар кабул ителгән жылыш беркетмәсе гражданның инициатив төркеме;
- 6) озату хаты.

Вәкаләтле вәкил

гражданның инициатив төркеме _____

(имза)

(Ф.И.О.)

Сәркатип

гражданның инициатив төркеме _____

(имза)

(Ф.И.О.)

2 нче кушымта
«Югары Тәкермән авыл жирлеге» муниципаль
берәмлегендә жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм
үткәрү тәртибе турындагы нигезләмәгә

Муниципаль берәмлек Советы

ИНИЦИАТИВ ТӨРКЕМ ӘГЪЗАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

№ п/п	Фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм туган елы (18 яшендә - туу саны һәм ае)	Яшәү адресы	Сериянең Паспорт мәгълүматлары, шәхесне раслаучы документның номеры, кем тарафыннан һәм кайчан бирелгән)	Шәхси имза

Вәкаләтле вәкил

гражданнарның инициатив төркеме

_____ (имза)

(ФИО)

3 нче кушымта
муниципаль берәмлектә гавами тыңлауларны
оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы
нигезләмәгә _____

ИМЗАЛАР КӘГАЗЕ АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР

Сорау буенча:

" _____ "

Без, түбән язылучылар, муниципаль берәмлек халкы инициативасы буенча ачык тыңлаулар уздыруны хуплыйбыз, сорау буенча:

« _____ »

№ п/п	Фамилиясе, исеме, атасының исеме	18 яшендә туган ел (өстәмә рәвештә туган көне һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Серия һәм паспорт номеры яисә документны, граждан паспортын алмаштыручы	Шәхси имза

Имза кәгазен таныклыйм:

(имза жыйган затның фамилиясе, исеме, атасының исеме, паспортының яисә граждан паспортын алмаштыручы документының сериясе, номеры һәм бирү датасы, аны биргән органның исеме яисә коды, имзалар жыйган затның яшәү урыны адресы, аның имзасы һәм аны кую датасы күрсәтелеп).

Вәкаләтле вәкил

гражданнарның инициатив төркеме _____

(имза)

(Ф.И.О.)

4 нче кушымта
муниципаль берәмлектә ачык тыңлауларны
оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы
нигезләмәгә _____

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ ЯЗЫЛУ БИТЛӘРЕН ТИКШЕРҮ БЕРКЕТМӘСЕ

Сорау буенча:

" _____
_____ "

Муниципаль берәмлек Советына тәкъдим ителгән гражданнар имзаларының саны
ачык тыңлаулар уздыру инициативасын хуплаучы
_____.

Сайлаучылар имзалары тикшерелде _____, шулардан түбәндәгеләр
танылды:

түбәндәге сәбәпләр буенча:

_____;

Гамәлгә яраксыз имзалар саны - _____.

Советка тәкъдим ителгән фактта гамәлгә яраклы имзаларның гомуми саны
_____ тәшкил итә.

Эшче төркем житәкчесе

(имза)

(Ф.И.О.)

Эш төркеме әгъзалары

(имза)

(ФИО)

(имза)

(ФИО)

(дата, вакыт)

Вәкаләтле вәкил

гражданнарның инициатив төркеме

(имза)

(Ф.И.О.)

Сәркатип

гражданнарның инициатив төркеме

(имза)

(Ф.И.О.)

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР

№ _____ « _____ » _____ 20__ ел

Халык тыңлаулары түбәндәге инициатива буенча билгеләнгән:

№ _____
(муниципаль хокукый акт)

(муниципаль хокукый акт исеме)
Хәбәрләнгән (халыкка житкерелгән): _____ үткәрелгән
буенча: _____ адресы

(үткәрелү датасы)

Оештыру
комитеты: _____

Катнаштылар: _____

Вәкаләтле вәкил: _____

Сәркәтип: _____

Экспертлар: _____

ачык тыңлауларда катнашучылар: (теркәлгән катнашучылар саны)

Ачык тыңлауларда чыгыш ясаучы катнашучылар:

Тыңладылар: _____ (Ф.И.О.)
1. _____ (Ф.И.О.)
2. _____ (Ф.И.О.)

3. _____

(Ф.И.О.)

Кертелгэн тэкъдимнэр һәм тэкъдимнэр саны телдэн һәм язма рәвештә _____, шул исәптән:

№ п/п	Рекомендацияләр һәм тэкъдимнэр	Гариза бирүче

ачык тыңлаулар рәисе _____

(имза)

(Ф.И.О)

Ачык тыңлаулар сәркәтибе _____

(имза)

(Ф.И.О.)

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР НӘТИЖӘЛӘРЕ ТУРЫНДА

" _____ " _____ ел _____ ел

Халык тыңлаулары инициативасы буенча билгеләнгән:

_____ (муниципаль хокукый акт)

_____ (муниципаль хокукый акт исеме)

басылып чыккан (халыкка
житкерелгән): _____ уздырылган
адресы _____ буенча: _____
_____ (үткөрү датасы)

Ачык тыңлауларга чыгарыла торган сорау
(сораулар) _____

ачык тыңлаулар үткөрү инициаторы _____

ачык тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны

Ачык тыңлаулар уздырган оештыру
комитеты _____

Ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгышка хокук алган затлар
турында мәгълүмат _____

Халык тыңлауларына чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне)
хәл итү буенча тәкъдимнәрнең һәм тәкъдимнәрнең бердәм исемлегә:

Фикер алышуга чыгарылган мәсьәләләр		Тәкъдимнәр экспертлар һәм катнашучылар		Тәкъдимнәр кертел хупланды)	Искәрмә
№ п/п	формулировка сорау яки исем проект	№ п/п	текст жөмлөләр	Фамилиясе, исеме атасының исеме эксперт катнашучы)	
1		1.1			
		1.2			

2		2.1		
3		2.2		
		3.1		
		3.2		

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты:

Ачык тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

(кеше)

РИЗА _____

КАРШЫ _____ (кеше)

ТЫЕЛДЫЛАР _____ (кеше)

Оештыру комитеты рәисе

Оештыру комитеты сәркатибе _____